Λόγος Αντώνη Σ. Παπαδημητρίου, 14/12/2009

Κύριε Υπουργέ,
Εξοχότατοι,
Κύριε Καγκελάριε,
Κυρία και κύριοι Μόνιμοι Γραμματείς των τριών Ακαδημιών,
Κυρίες και κύριοι Ακαδημαϊκοί,
Κύριοι Βραβευμένοι,
Κύριοι και κυρίες μέλη των Επιτροπών των Βραβείων, φίλοι του Ιδρύματος Ωνάση

Το Ίδρυμα Ωνάση και η ακτινοβολία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού :

Το Ίδρυμα Ωνάση έχει υλοποιήσει από την ίδρυσή του το 1975, ορισμένους σημαντικούς στόχους, που έθεσε ρητά ο Αριστοτέλης Ωνάσης στην ιδιόχειρη διαθήκη του: αφενός, τη διατήρηση, διάδοση και ακτινοβολία του ελληνικού πολιτισμού που αποτελεί θεμέλιο λίθο των κοινωνιών μας, καθώς και, ειδικότερα, την θέσπιση Διεθνών Βραβείων.

Όλες οι πολιτιστικές και άλλες δραστηριότητες του Ιδρύματος στοχεύουν στην υποστήριξη προγραμμάτων που σχετίζονται άρρηκτα με την Ελλάδα ή τον Ελληνικό πολιτισμό, που θεωρείται μία από τις θεμελιώδεις βάσεις της κοινής κληρονομιάς της ανθρωπότητας. Ο πολιτισμός, η παιδεία, το περιβάλλον, η κοινωνική πρόοδος αποτελούν τις προτεραιότητες του Ιδρύματος.

Μεταξύ άλλων, μέσω του προγράμματος υποτροφιών και χορηγιών, το Ίδρυμα Ωνάση υποστηρίζει την πνευματική αναζήτηση των φοιτητών και των ερευνητών σε όλο τον κόσμο που επιθυμούν να βρουν επιτόπου στοιχεία του ελληνικού παρελθόντος ή να μελετήσουν, στο γεωπολιτικό της πλαίσιο, την σύγχρονη Ελληνική Δημοκρατία.

Το φιλόδοξο συνέδριο «ΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ», με το οποίο συνδέεται το Institut de France, αποκρυσταλλώνει αυτούς τους στόχους: την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εποχής μας, αφού εξεταστούν υπό το πρίσμα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, σε μια διαχρονική και διεπιστημονική προοπτική.

Η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών-Ωνασείου Ιδρύματος στην Αθήνα, που θα λειτουργήσει ως ένας νέος πολυπολιτισμικός χώρος, θα στοχεύει στην ενθάρρυνση της παραγωγής έργων του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού και της εκτός Ελλάδος ακτινοβολίας τους.

Η ίδρυση του Ωνασείου Πολιτιστικού Κέντρου στη Νέα Υόρκη, το οποίο σφύζει από δραστηριότητες που στο σύνολό τους συνδέονται με τον ελληνικό πολιτισμό, αποτελεί απόδειξη της εμβέλειας αυτού του πολιτιστικού προσανατολισμού.

Οι πρωτοβουλίες αυτές αποδεικνύουν τον δυναμισμό αυτού του Ιδρύματος, το οποίο συστάθηκε για να καινοτομεί, να αναλαμβάνει ευθύνες, να αναγνωρίζει και να υποστηρίζει έργα και προγράμματα που στοχεύουν στην επανεύρεση της αρχαίας σοφίας. Μιας σοφίας πολύτιμης, που συχνά παραγκωνίζεται στην σημερινή εποχή της «παγκοσμιοποίησης», μια σοφία που πηγάζει από την ανοχή, την συμβίωση και την ανταλλαγή ιδεών.

Θέλουμε να μεταφέρουμε στις νεότερες γενιές την βεβαιότητα ότι υπάρχει, πέρα από τα σύνορα των συμφερόντων των λαών, πέρα από τις κοινωνικο-πολιτικές και θρησκευτικές συγκρούσεις, ένας άξονας που διαφαίνεται, εκεί όπου ο κοινός μας πολιτισμός έχει χτίσει τα καλλιτεχνικά, αρχιτεκτονικά και πνευματικά μνημεία του, περισσότερο ή λιγότερο εύθραυστα. Αυτός ο άξονας καθορίζει την πορεία μας, με την ανθρωπιστική έννοια του όρου. Είμαστε εδώ για να διατηρήσουμε και να διαιωνίσουμε αυτή την κληρονομιά.

Μέσα σε αυτό ακριβώς το κλίμα απονέμονται σήμερα :

<u>Τα Διεθνή Βραβεία Ωνάση</u>

Το Διεθνές Βραβείο Ωνάση για το Δίκαιο είναι το πρώτο βραβείο που θεσμοθετείται σε αυτόν τον τομέα, σε παγκόσμιο επίπεδο. Με τον ίδιο τον ορισμό του, προωθεί το ρόλο του δικαίου ως μέσου συνεργασίας μεταξύ των κοινωνιών και των κρατών. Είμαστε περήφανοι που απονέμεται στον Λόρδο Thomas Bingham. Στην πνευματική του πορεία, επαινούμε την προσπάθειά του να υπερκεράσει τον ανταγωνισμό που γίνεται αντιληπτός από την Αρχαιότητα μεταξύ της «δίκης», της αμεσότητας της ηθικής δεοντολογίας, του καθήκοντος της καρδιάς, το οποίο εκφράζει η Αντιγόνη του Σοφοκλή, και του Νόμου, ο οποίος αποτελεί κωδικοποίηση της έννοιας της δικαιοσύνης. Μια κωδικοποίηση που έχει νόημα μόνο στο βαθμό που προωθεί το Δίκαιο, και αυτό με την ανθρωπιστική έννοια του όρου. Για παράδειγμα, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, των οποίων η Γαλλία διεκδικεί, αν μου επιτρέπεται να πω, την πνευματική ιδιοκτησία έχουν αυτή την παγκόσμια αξία.

Το Ίδρυμα Ωνάση, έχοντας ως κύριο μέλημα την διατήρηση της Ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς και τη διεθνή της διάδοσή, θέλει να επιβραβεύσει με το Διεθνές Βραβείο Γραμμάτων τους Sir John Boardman και Καθηγητή Jean-Yves Empereur για την εξαιρετική συμβολή τους στον τομέα της αρχαιολογίας. Και οι δύο έχουν μελετήσει την κλασική Ελλάδα, εκτός των συνόρων της, και έχουν εκφράσει θέσεις και ιδέες, ταυτόχρονα σύγχρονες και διαχρονικές.

Σε αυτό τον τόπο, αφιερωμένο στα γράμματα, τις τέχνες και τις επιστήμες, τα Βραβεία Ωνάση που παρουσιάζονται από το Institut de France, αντιπροσωπεύουν, για να χρησιμοποιήσω τα λόγια ενός σύγχρονου Έλληνα ποιητή, το δύσκολο και ανεκτίμητο εγκώμιο στον Δήμο και τους Σοφιστές, τους βραβευμένους μας.

Το Ίδρυμα Ωνάση και το Institut de France

Αυτή η τελετή απονομής των Βραβείων Ωνάση στον Θόλο, τόπο στον οποίο εδρεύει το « Κοινοβούλιο των σοφών », σφραγίζει τον δεσμό μεταξύ της εκατονταετούς παράδοσης του Institut και αυτής της συγκριτικά βραχείας του Ιδρύματος.

Η σύμπραξη για τα Βραβεία Ωνάση με το Institut είναι ένα βήμα ανοίγματος, τόσο για το Ίδρυμα Ωνάση όσο και για το Institut de France. Τα Βραβεία Ωνάση προστατεύονται εφεξής από το δεσμό της φιλοξενίας, για την οποία είμαστε ευγνώμονες. Θέλουμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα για το έργο τους τις δύο Επιτροπές επιλογής των Βραβείων, τα μέλη των Ακαδημιών, της Γαλλικής Ακαδημίας, της Ακαδημίας Επιγραφών και Γραμμάτων, της Ακαδημίας Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών, στου οποίου την προπαρασκευαστική φάση προήδρευσε ο κ. François Terré για το έτος 2008.

Κύριε Πρέσβυ, Κύριε Καγκελάριε, κυρία και κύριοι Μόνιμοι Γραμματείς των τριών Ακαδημιών, κυρίες και κύριοι Ακαδημαϊκοί, μέλη των Επιτροπών των Βραβείων, φίλοι του Ιδρύματος Ωνάση, σας ευχαριστούμε που μοιραστήκατε μαζί μας αυτή την ιδιαίτερη στιγμή.